

11. sunnuntai helluntaista

Etsikkoajoja

Matt. 11:20-24

20. *Sitten hän rupesi nuhtelevaan niitä kaupunkia, joissa useimmat hänen voimalliset tekonsa olivat tapahtuneet, siitä, etteivät ne olleet tehneet parannusta:*

21. *"Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet teissä, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, niin nämä jo aikaa sitten olisivat säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen.*

22. *Mutta minä sanon teille: Tyyron ja Siidonin on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin teidän.*

23. *Ja sinä, Kapernaum, korotetaankohan sinut hamaan taivaaseen? Hamaan tuonelaan on sinun astuttava alas. Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, olisivat tapahtuneet Sodomassa, niin se seisoi vielä tänäkin päivänä.*

24. *Mutta minä sanon teille: Sodomian maan on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sinun."*

Nuhtelu ja rakkaus!

Tekstimme ankaria sanoja voisimme jatkaa seuraavaan tapaan:

"Voi sinua, Hausjärvi! Voi sinua, Helsinki! Voi sinua, Tampere! Jos ne evankeliumin uudestisyntyttävät ihmeet, jotka ovat tapahtuneet teidän keskellänne, olisivat tapahtuneet Osakassa, Shanghaissa ja Bangkokissa, niin ne olisivat ajat sitten tehneet parannuksen. Mutta niiden osa tuomiopäivänä on oleva helpompi kuin teidän."

Nämä Jeesuksen ankarat nuhteet ovat rakkauden sanoja. Ne ovat saman tuskan ja itkun sävyttämiä, kuin nekin, jotka Herra lausui kyynelissä Jerusalemin tuhon ennustaessaan: "Voi sinua, kun et etsikkoajaksi tuntenut!" Nuhtelu ja varoittaminen, viimeisestä tuomiosta muistuttaminen, taivaan ja kadotuksen todellisuuden silmien eteen tuominen, eivät ole pelottelua, silloin kun sydän väräjäää rakkaudesta ja etsimällä etsii ihmisten sielujen pelastusta. Rakkaus ei voi olla ristiriidassa totuuden, edes tuomion todellisuuden kanssa. Rakkaus tietää, että vielä on pelastuksen mahdollisuus parannuksen tekijöille, vaikka pelottavan paatumuksen tilassa nuo kaupungit jo olivat.

Tuomion peruste

Tekstimme ymmärtämistä helpottaa, kun luemme muutaman jakeen niiden edeltä:

18. *Sillä Johannes tuli, hän ei syö eikä juo, ja he sanovat: 'Hänessä on riivaa-ja.'*

19. *Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja he sanovat: 'Katso syömäriä ja viinijuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!' Ja viisaus on oikeaksi näytetty teoissansa.*

Nuo tekstimme kaupungit samoin kuin luetteleman suomalaiset paikkakunnat olivat saaneet kuulla Johannes Kastajan kautta lain vaatimukset kaikessa ankaruudessaan. Mutta he olivat myös nähneet ja kuulleet millainen armon valtakunta oli Jeesuksessa tullut heidän keskelleen. Jeesuksen ihmeet olivat kertoneet, millainen anteeksiantamuksen ja paranemisen todellisuus Jumalan valtakunnan Kuninkaassa oli nyt heidän keskellään. Valo loisti niin lakina kuin armona heille täydessä kirkkaudessaan. Mutta juuri sen valon kirkkaus toimii

myös viimeisellä tuomiolla rangaistuksen mittana, kun Jeesus saapuu kirkkaudessaan ja tämä aika vaihtuu lopullisesti iankaikkisuuteen.

Luulen, että Helsinki ja Tampere eivät vielä ole yhtä moraalisesti turmeltuneita kuin Sodoma aikanaan. Sodomian luonnottoman seksuaalisuuden kieroutuneisuuden ja väkivallan ja sen tuomion tunnemme hyvin Vanhasta Testamentista. Mutta viimeisellä tuomiolla Helsinki saa paljon tuskallisemman iankaikkisuusosan kuin Sodoma, sillä Helsingillä on ollut suunnattomasti enemmän Jumalan sanan valoa kuin Sodomalla aikanaan.

Lain sana ja evankeliumin pelastava ilosanoma meidän tähtemme kärsineestä ja ylösnousseesta Kristuksesta, jotka on annettu meille, jotta pelastuisimme synnin, kuoleman ja Saatanan vallasta Jumalan armon, totuuden, ilon, rauhan ja vanhurskauden valtakuntaan, tuottavat meille lopulta vain ja ainoastaan ankaramman tuomion, jos hylkäämme ne. Ei ole nimittäin mitään muuta pelastusta, kuin se, minkä Jeesus lahjoittaa niille, jotka tekevät parannuksen ja uskovat evankeliumiin.

Kun Jeesus aloitti julkisen toimintansa Kapernaumissa, hän julisti: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle."

Kun Jumalan sana alkaa puhutella lain ja evankeliumin kautta sydäntämme, Jeesus, taivasten valtakunnan Kuningas on tullut lähellemme. Se, miten me tuohon meille läheltä puhuvaan Jeesukseen suhtaudumme, ratkaisee iankaikkisen osamme. Etsikkoajassa on siis aina kysymys viime kädessä siitä, mitä meille tapahtuu viimeisellä tuomiolla ja kysymys on äärimmäisen vakavasta asiasta. Jumalan kutsun hylkäämisen jälkeen ei ole takeita siitä, että kutsua enää tässä ajassa toistetaan. Voi olla, että on kysymys viimeisestä mahdollisuudestamme, ennen kuin joudumme kuulemaan sen kutsun, jota kukaan ei voi paeta: kutsun vastaamaan Kuninkaan edessä elämämme vaeluksesta.

Vastuumme Jumalan edessä

Kun Jeesus puhuttelee tekstissämme kaupunkeja, joista kustakin löytyi toki niitä ihmisiä, jotka olivat myös tehneet parannuksen, hän muistuttaa samalla, että Jumalasta pois kääntymisen synnillä on useita eri tasoja. On henkilökohtaisia syntejä, joista tulee tehdä henkilökohtainen parannus. On perheen syntejä, on suvun syntejä, on yhteisön syntejä, on kaupunkien ja kansakuntien syntejä. Olemme kietoutuneet synnin verkkoon monella eri tasolla. Individualismia korostavassa suomalaisessa kulttuurissa kristittyinäkin olemme taipuvaiset rajoittamaan vastuumme vain henkilökohtaisiin synteihimme. Mutta parannuksessa on sanouduttava irti myös yhteisöllisistä synneistä ja myös niistä ja niiden seurauksista on varoitettava.

Vanha Testamentti kertoo, miten Niiniven kaupunki teki kaupunkina parannuksen. Sen seurauksena vuosisatoja myöhemmin, kun evankeliumi saapui samaan kaupunkiin, siellä syntyi valtaisa herätys, jonka seurauksena tänäkin päivänä Irakin vaikeissa oloissa elää ja taistelee assyrialainen kirkko.

Parannuksen olemus

Nyt joku miettinee: "Jos parannuksen tekeminen on niin haudan vakava asia, kuin mistä puhut, niin selitä nyt meille, mitä se parannus oikein on, että ymmärtäisimme, mitä tässä oikein olisi tehtävä."

Sana parannus tarkoittaa mielen muutosta, suunnan muutosta ja elämän muutosta. Mielen muutos alkaa aina siitä, että ihminen joutuu tunnustamaan olevansa väärässä. Hän on väärässä suhteessa Jumalaan, itse asiassa juoksemassa pakoon Jumalan luota omille teilleen. Siksi väärässä olonsa tunnustanut kääntyy parannuksessa Jumalan suuntaan. Parannus ei ole sitä, että ihminen kykenisi parantamaan itseään, tai muuttamaan itseään paremmaksi, vaikka kuinka yrittäisi. Parannus on kääntymistä Vapahtajan ja Parantajan Herran Jeesuksen suuntaan pyytämään Häneltä anteeksiantamusta ja parantamista. Parannus vie Jumalan yhteyteen ja Jeesuksen elämä alkaa virrata ihmiseen niin, että Herran voimasta hän voi kääntyä myös niiden ihmisten puoleen, joille hän on kääntänyt selkensä ja löytää uuden yhteyden heihin. Raamattu kuvaa tätä tapahtumasarjaa seuraavin sanoin puhuessaan eijutalaisista: "Jumala on antanut pakanoillekin parannuksen elämäksi.

Parannuksessa on viime kädessä kysymys totuuteen suostumisesta Jumalan ja sitten myös ihmisten edessä. Jumala on valo ja rakkaus – ja nämä kaksi ominaisuutta eivät ole ristiriidassa toistensa kanssa. Vain valoon taipuva, totuuden kohtaava voi päästä osalliseksi Jumalan rakkauden anteeksiantavasta voimasta ja elämästä. Parannusta voi tietysti merkityksessä verrata lääkärin tekemän taudinmäärityksen hyväksyntään. Vasta sairautensa vakavuuden tunnustava, suostuu hoitoihin, jotka voivat hänet parantaa.

Perinteisin ilmaisuin parannus tapahtuu siten, että ihminen tunnustaa Jumalan sanan totuuden edessä sekä oman sydämensä pahuuden että tekemänsä pahat teot, pahat ajatukset ja sanat sekä laiminlyöntinsä, antaa niille niiden oikean nimen ja sitten kääntyy rukouksessa Jeesuksen puoleen ja pyytää kaikkea syntiä ja syntisyyttä anteeksi sillä perusteella, että Jeesus on hänen syntiensä rangaistuksen jo Golgatan ristillä kärsinyt. Näin tehdessään ihminen irtisanoutuu synneistään, vaikka hän hyvin tietää, että omalla voimallaan hän ei kykene synnin tekemisestä luopumaan. Parannus on siis kokonaisvaltainen Ei omalle syntisyydelle ja kokonaisvaltainen KYLLÄ Jumalan totuudelle ja armolle. Näin ihminen avaa sydämensä Jumalan suuntaan, ja Herra itse lahjoittaa hänelle anteeksiantamuksen ja uuden voiman elää myönteisesti Jumalan totuuden mukaan ja iloita tästä uudesta elämästä Jumalan yhteydessä.

Hirokazu Matsuokan parannus

Tässä yhteydessä ehkä kannattaa kertoa esimerkki eräästä japanilaisesta miehestä, jonka nimi on Hirokazu Matsuoka. Hän on entinen buddhalainen munkki, mutta tehdessään väitöskirjaa Korean buddhalaisuudesta Soulissa hän ensi kertaa elämässään törmäsi kristittyihin, jotka pyysivät häntä opiskelemaan Raamattua. Hän innostui asiasta, koska hänen mielestään buddhalaisen munkinkin tulisi kerran elämässään lukea Raamattu läpi.

Tässä pienehkössä korealaisessa seurakunnassa Raamatun opiskelu tapahtui perusteellisena ryhmätyönä. Ensin kukin sai kotonaan tutkittavaksi tekstin kysymysten valossa, sitten pareittain ja ryhmässä käytiin teksti läpi ja lopuksi vielä kukin kirjoitti yhteenvedon kunkin kerran opinnoistaan ja luki sen seuraavassa kokoontumisessa. Hirokazu oli tottunut järjestelmälliseen ja syvälliseen opiskeluun ja siksi nautti Raamatun tutkimisesta. Hän iloitsi myös uusista kristityistä ystäväistä, jotka osoittivat hänelle monenlaista ystävällisyyttä.

Mutta lopulta hän törmäsi seinää vastaan. Kukaan Raamatun lukija ei voi välttää sitä, että Raamattu väittää häntä syntiseksi ja vaatii ihmistä tekemään

parannuksen. Mutta koko pienen elämänsä buddhalaista moraalia tiukasti noudattaneena Hirokazun on aivan mahdotonta hyväksyä sitä, että hän muka olisi syntinen ihminen. Niinpä hän päätti ilmoittaa hänen henkilökohtaiselle avustajalleen, seurakunnan nuorisotyön vetäjälle, että hänen olisi pakko jättää Raamatun opiskelu tästä syystä.

Vielä kerran hän kuitenkin päätti osallistua opiskeluryhmään ja aiheena oli Jeesuksen sanat: "Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumiin!" Mutta kun tehtävänä oli kirjoittaa parannuksen tekijän rukous, siitä ei tahtonut tulla yhtään mitään. "Eihän hän ollut mikään syntinen! Miten hän olisi voinut kirjoittaa parannuksen tekijän rukouksen?" Useita tunteja hän istui tyhjän paperin edessä. Hän meni nukkumaan ja jatkoi yritystä varhain sunnuntaiaamuna yhtä huonolla menestyksellä. Lopulta vähän ennen kuin heidän piti lähteä kirkolle, hänelle välähti. Voisihan hän yrittää kirjoittaa rukouksen kuvittelemalla millaisen sen pitäisi olla, jos hän olisi sattunut olemaan syntinen. Kynä alkoi lentää: "Jumala, olen tähän asti elänyt piittaamatta Sinusta mitään. Anna anteeksi. Olen syntinen enkä ansaitse tulla armahdetuksi, mutta ole minulle armollinen..." Koko paperi täyttyi tekstillä ja hän huokasi helpottuneena.

Raamatun opiskelu alkoi jumalanpalveluksen jälkeen ja tuli hänen vuoronsa lukea yhteenveto. Mutta kun hän alkoi lukea kirjoittamaansa rukousta tapahtui ihme. Kyyneleet alkoivat valua vuolaina hänen silmistään ja töin ja tuskin hän kykeni pysymään pystyssä sydämensä murtumiselta. Kun rukous loppui, hänen sydämensä täytti sanoinkuvaamaton rauha ja ilo. Siinä hetkessä pyyhkäistiin pois hänen sydämensä ahdistava kysymys siitä, miksi elämä on niin tyhjää ja merkityksetöntä. Hänen sisimpänsä täytti vahva varmuus siitä, että Jumala elää. Jeesus on Totuus. Hän on Jeesuksen oma, ja Jeesus johdattaa hänen elämäänsä. Jeesus itse on vastaus elämän tarkoitukseen.

Ei mitä rikkonut vaan ketä vastaan rikkonut

Parannuksessa on siis ennen kaikkea kysymys suhteesta Jeesukseen Kristukseen. Ensisijainen kysymys ei ole, mitä olen rikkonut, vaan ketä vastaan olen rikkonut ja siksi on käännettävä ennen kaikkea Herran puoleen, mutta sitten myös niiden ihmisten suuntaan, joita vastaan on rikkonut.

Parannuksen vastenmielisyyttä

Mutta jos parannuksen tekeminen on niin tavattoman tärkeä asia, niin miksi luterilaisen herätyskristillisyydenkin parissa parannusjulistus on käymässä harvinaiseksi?

Luonnostaan ihminen on äärimmäisen ylpeä olento. Muiden pahuuden näkemisessä ja syyttämisessä olemme mestareita, mutta omien syntien tunnustaminen vaatii ainoan nöyryyttä. Itse asiassa ihminen pakenee totuutta itsestään niin kauan kuin se on mahdollista. Jumalan täytyy usein aika kovalla kädellä tarttua elämäämme, ennen kuin tunnustamme tosiasiat itses-
tämme. Ihminen saattaa kyllä inhota syntien ikäviä seurauksia ja saattaa tehdä "krapulassa" olevan parannusta kohtalaisen helposti, mutta itse synnistä hän ei hevin halua luopua. Ihmisen surkeus on siinä, että hän rakastaa syntiään.

Parannuksesta puhuminen on ihmisille vastenmielistä kuultavaa, mutta toisaalta synnin seuraukset tuntuvat sitäkin kipeämmin ajassamme. Jotta ihmisten olisi muka helpompi ottaa kristillinen sanoma on luovuttu paljossa käyttämässä niin kielteistä ilmaisua kuin synti. Sen sijaan muotiin on tullut sellai-

set ilmaiset kuin särkyneisyys tai rikkinäisyys, jotka ovat enemmänkin synnin seurausta kuin itse syntiä. Mutta kun särkyneisyyttä ja rikkinäisyyttä yritetään korjata kulkemalla ohi parannuksen, todelliseen vapauteen ei päästä. Kun oikea raamatullinen parannus on Jumala-keskeistä, nyt rikkinäisten ihmisten auttaminen on muuttunut hyvin ihmiskeskeiseksi.

Eräs harhaluulo on vielä siinä, että kuvitellaan, että ihmiset kyllä tajuavat omat ongelmansa ja ahdistuksensa kylliksi muutenkin, niin ettei heille enää tarvitse puhua synnistä ja parannuksesta. Riittää kun heitä lohdutetaan evankeliumin suloisella sanalla. Mutta niin tehdessämme sorrumme laastaroimaan kipeitä paiseita, kun sen sijaan niihin pitäisi käyttää kirurgin veistä. Vasta parannuksen kautta löytyy tie todelliseen paranemiseen.

Päivittäinen parannus

Me puhumme mielellämme päivittäisestä parannuksesta, mutta usein ilmaisu on muuttunut tarkoittamaan sitä, että sopivan annoksen syntiä voi päivittäin tehdä ilman suurempaa huolta, koska joka päivä saa kuitenkin kaiken anteeksi. Siksi vanhat heränneet korostivat parannuksen luonnetta ilmaisulla "pohjallinen parannus". Ihminen on nimittäin "varsinainen peto" itsensä petämisessä. Toisia ihmisiä ei ole läheskään niin helppo pettää kuin itseään ja Jumalaa on mahdotonta pettää. Tänä päivänä itsepetos tosin naamioituu usein "itselleen rehellisyyden" nimikkeen alle. Tämän kaltainen itselleen rehellisyys ei usein ole muuta kuin omien himojensa ja syntiensä hyväksymistä. Siksi jokainen niin ei-kristitty kuin kristitty tarvitsee toistuvasti kehotusta parannukseen ja Jumalan sanan totuuden sydämeen tunkeutumista.

Niin kuin pieni lapsi juoksee äitinsä luo säännöllisin väliajoin varmistamaan, että hän on yhä äitinsä rakkauden ja huolenpidon kohde. Samalla tavalla uskova kristitty kääntyy päivittäin Jumalan puoleen – usein monta kertaa päivässä. Jokaiseen Herran puoleen kääntymiseen sisältyy parannus, vaikka rukous olisi pääosin pyyntöjä ja kiitosta ja ylistystä täynnä. Tässä ajassa uskova ihminen on syntinen vaikka hän tietää samalla olevansa Jumalan lapsi ja omistaa Kristuksen lahjavanhurskauden. Jumalan elämä vuotaa häneen joka kerta kun hän - käyttäkseni vanhaa ilmaisua – käy ristin juureen. Siinä hän tunnustaa Vapahtajan Golgatan uhrikuolemaa muistaen päivittäisen ja olemuksellisen pahuutensa ja omistaa yhä enenevän Jumalan armon elämänsä.

Viekö parannusjulistus ihmiskeskeisyyteen

Pelastus on Jumalan teko. Kukaan ihminen ei voi itseään muuttaa eikä itseään pelastaa. Mutta Jeesuksen kehotus parannukseen kertoo sen, että ihminen on vastuussa omasta elämästään. Kokemuksesta tiedämme, että emme kykene vastustamaan meissä asuvaa syntiä, mutta joka kerta kun lankeamme, tajuamme selkeästi, että me itse olemme kokonaan vastuussa siitä pahasta minkä teemme. Keuhkosyöpään sairastunut ihminen ei voi itse itseään leikata – vaikka hän olisi kuinka pätevä kirurgi. Mutta toisaalta hän voi kieltäytyä hoidosta. Ihmisen pelastus on kokonaan Jumalan työ, mutta hän voi torjua Jumalan valmistaman pelastuksen elämästään ja hän on kokonaan vastuussa tuosta valinnastaan. Siksi on äärimmäisen vakava hetki, kun ihminen kuulee Jumalan kutsun seuraavassa muodossa: "Tee parannus, tunnusta syntisi ja käy Minun pyhän Poikani Jeesuksen uhrikuoleman tähden anomaan anteeksiantamusta!"

Parannuksen hedelmä

Apostolien teoissa Pietari iloitsee näin: Niin on siis Jumala antanut myös pakanoilta parannuksen elämäksi. Parannuksen kautta pääsemme sisälle elämään, joka ulottuu aina taivaalliseen kirkkauteen asti. Jumalan elämän virrat pääsevät Pyhässä Hengessä vaikuttamaan jo ajassakin parannuksen hedelmää.

Varas ei tee vielä sillä lopullista parannusta, kun hän tunnustaa varkautensa ja korvaa sen mitä on varastanut. Sellaista ihmistä voitaisiin verrata tupakkalakossa olevaan tupakoitsijaan. Hän on varkauslakossa oleva varas. Mutta siinä vaiheessa kun hän alkaa iloisin mielin jakamaan omastaan pois puutteessa olevien hyväksi, hänessä näkyy Jumalan synnyttämä parannuksen hedelmä.

Johtopäätöksiä

Tänään Sinulta kysytään, oletko Sinä valmis tulemaan Herran valoon, tunnustamaan kaikkein salatuimmat ja kaikkein rakkaimmatkin syntisi ja heittäytymään sen Jeesuksen syliin, joka on Sinun syntisi jo Golgatan verellä sovitannut ja joka kutsuu Sinua luokseen?

Oletko valmis tekemään parannuksen myös yhteisösi synneistä? Oletko valmis viemään parannuksen ja evankeliumin sanomaa omaan kaupunkiisi, että se voisi vielä kääntyä Herran puoleen?